
RMK Ida-Virumaa külastusala

Külastuskorralduskava 2020-2029
2024. aasta täitmise aruanne

Riigimetsa Majandamise Keskus
Külastuskorraldusosakond
2025

Sissejuhatus

2024. aastat iseloomustab pikk ja soe suvi, mis soosis aktiivset looduses liikumist pika perioodi vältel. Samuti olid looduses liikumist soosivad sügisesed ilmastikuolud. RMK hallatavatele puhke- ja kaitsealadele tehti 2024. aastal 3,2 miljonit külastust. Leidus objekte, kus eelneva aastaga võrreldes käis mõnevõrra vähem külastajaid ja mitmeid, kus käis külastajaid see-eest märkimisväärselt rohkem, seda erinevat tüüpi kasutusega objektide osas. Külastusmahu tõusu oli täheldada eelkõige suuremate linnade läheduses.

Üle-eestiliselt on külastajad üldjoontes rahul pakutavaga. 2024. aastal kujunes üle-eestilise elanikkonnauuringu andmetel hinnangu väärtuseks 4,3 (skaala 1-5); 2023. aastal oli see 4,4. Eelmise aastaga võrreldes mõjutas koondindeksi väikest langust eelkõige hinnang külastustaristute piisavusele (4,2 vs 4,0). 2024. aasta pikk soe suvi, mis tõi puhke- ja kaitsealadele pikal perioodil palju külastajaid, on mõjutanud ka rahulolu indeksi - sedasorti soojal suvel võib jääda väheks ettevalmistatud kohtasid, eriti tihedamalt asustatud piirkondades.

Loodushariduse poole pealt oli 2024 aasta loodusharidusprogrammidel osalejate poolest enam-vähem võrreldaval tasemel eelmise aastaga. Külastuskeskuste lõikes oli täheldatav mõningane tõus. Sündmustel osalejate arv oli 2024 aastal languses. Osales ca 12 000 inimest vähem. Külastuskeskused panid öla alla jaanuaris õpetajate streigi ajal, pakkudes mitmesuguseid harivaid tegevusi. Juunis toimus sündmuse üle Eesti teavituskampaania "Saunaviht riigimetsast" raames, "Valge öö" toimus seekord Kablis. Aasta lõppu tähistas "Kargete elamuste aeg" mitmel pool radadel ja külastuskeskuste juures valgusinstallatsioonide ja mitmesuguste tegevustega. Toimus traditsiooniline "Metsaviktoriin".

Teabepunktidest otsiti 2024 aastal teavet ca 10 000 korral enam kui eelneval aastal. Valmis looduses liikumise reegleid tutvustav voldik teabepunktides jagamiseks. Programmiarenduse poole pealt valmisid 2024 aastal metsamajandust ja RMK-d tutvustavate programmide tarbeks kõigile keskustele uued õppevahendid-metsapusle ja RMK sõnamäng.

Aasta 2024 kujunes Ida-Virumaa külastusalal üldjoontes tavapäraseks, kuid esile kerkis ka mõningaid uusi murekohti. Matkaautode kasutus tõi kaasa vajaduse muuta senist DC hooldusrütmi - kui varasemalt piirduti kahe suurema tühjendamisringiga hooaja alguses ja lõpus, siis nüüd tuli lisada vähemalt kaks täiendavat tühjendust ka hooaja sees. See viitab kasvanud kasutusintensiivsusele ning vajadusele täpsemalt jälgida külastuskoormust. Oli märgata, et karavane pargitakse laialt üle puhkeala, mis võib tulevikus kujuneda probleemiks ning vajada korraldust. Kauksi telkimisalal suurenes piletimüük, viidates jätkuvalle külastajate huvile ja kasutusaktiivsusele.

Erinevate maastikusõidukite kasutus Kurtna maastikukaitsealal püsis endiselt probleemseks ning vajab jätkuvalt järelevalvet. Positiivsena saab välja tuua, et omavõlliste tegevuste (nt omavõllised lõkkekohad või rajatised) osakaal pole kasvanud – kui varasematel aastatel oli see suurem murekoht, siis 2024. aastal neid juhtumeid juurde ei tulnud. Matkatee oli jätkuvalt aktiivselt kasutuses ning võrreldes algusaastatega on kasutus muutunud stabiilsemaks ja vähem hüplikuks.

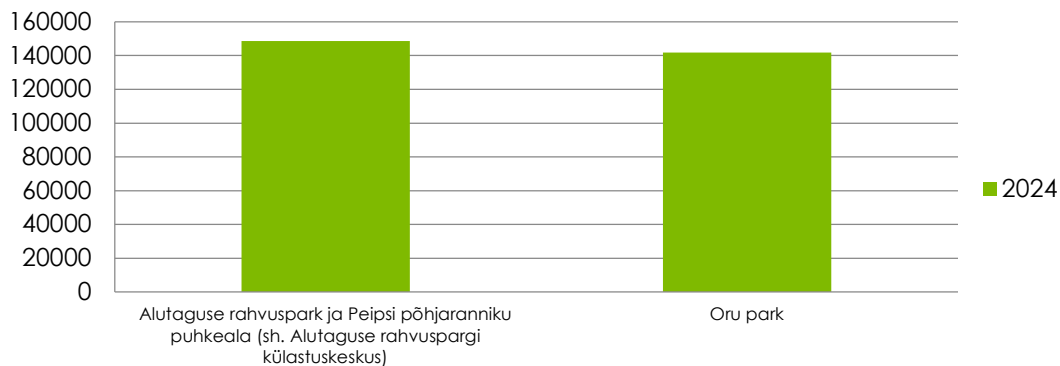
1. Regulaarselt läbiviidavad seired ja uuringud

1.1. Külastajauuring

2021. aasta juulis lõppesid perioodil 2020-2021 läbi viidud külastajauuringud Alutaguse rahvusparkis, Peipsi põhjaranniku puhkealal ning Oru parkis. Kokkuvõtted tulemustest on leitavad külastaja ja külastusseire materjalide lehel veebis:

<https://rmk.ee/spetsialist/ulevaated-ja-kavad/kulastuskorralduskavad/>.

1.2. Külastusmahu seire

Joonis 1. Alutaguse rahvusparki ja Peipsi põhjaranniku puhkeala sh. Kauksi külustuskeskuse külastatavus, millest Alutaguse rahvusparkis paiknevatele külustusobjektide külastatavus 34900 ja Oru parki külastatavus 2024. aastal.

Peipsi põhjaranniku puhkealal oli külastus tavapäraselt suvekuudel ning külastuse raskuskese suvitamiseks sobilikele objektidele nagu Kauksi telkimisala ja teised sarnase kasutuse iseloomuga külustusobjektid nagu Lagedi telkimisala jt. Alutaguse rahvusparkis suurenes Liivjärve lõkkekoha külastatavus, kuid vähenes lisaku torni külastatavus. Suurenes külastatavus Oru parkis.

Ala külustusmahu arvutamiseks (Joonis 1) on kasutatud külastajate peamistele liikumisteedele paigaldatud loendurite loendustulemuste andmeid (Tabel 1), laiendades neid külastajauuringust saadava külastajavoogude infoga. Praegu on käimas üleminek hooajaliselt külastajate loendamisel aastaringsele loendamisele. Üleminekuperioodil on esitatud andmed kahel kujul, loendusperiood (mai algus kuni novembri teine pool) ja aastaringne külustusmaht. Objektid, kus pole veel loendurit, mis võimaldaks aastaringset loendamist, on aastaringne külustusmaht arvutatud tuginedes külastajauuringu käigus kogutud külastuse sesoonsuse andmetele.

Tabel 1. Ida-Viru külastusala külastusobjektide külastatavus.

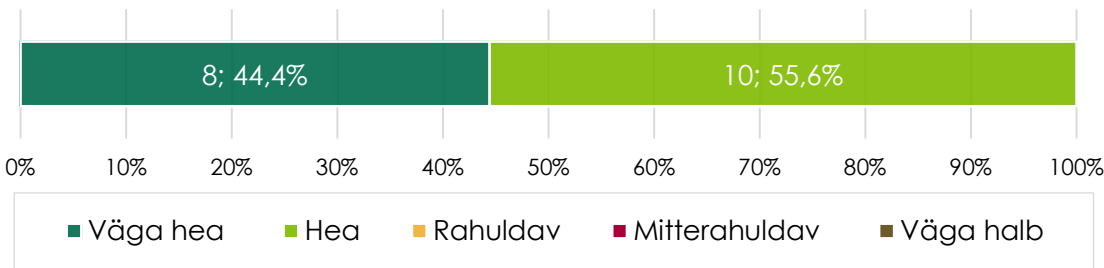
Külastusobjekt	Külastatavus 2024
Kauksi rannametsa puhkekoht	25500/28800*
Kauksi telkimisala	45700/51800*
Liivjärve lõkkekoht	13000/14600*
Lagedi telkimisala	9000/11800*
Oru park	141900*
lisaku torn	6700/8000*

* aastaringne külastusmaht

1.3. Külastusobjektide seisundi seire

Käesolevas peatükis on käsitletud külastusobjektide seisundi seire objektide pinnase ja alustaimestiku seisundi andmeid. Varasemad andmed ja seire lühitutvustus on leitavad külastuskorralduskava samanimelises peatükis (pt. 3.3) ning 2020. ja 2023. aasta aruandes. Käesolevas peatükis on Peipsi põhjaranniku puhkeala ja Alutaguse rahvuspargi objekte käsitletud eraldi, külastuskorralduskavas koos.

Peipsi põhjaranniku puhkeala objektidel on seire toimunud neljal korral – 2010.-2011., 2016., 2020. ja viimati 2024. aastal. Seiresse oli kaasatud 20 seireobjekti; pinnase ja alustaimestiku seisund olemasoleva meetodika alusel hinnati 18 objektil. Pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi (*edaspidi ka PAI*) klassifikatsiooni¹ alusel oli kõigi hinnatud objektide seisund väga hea või hea (joonis 2). Ühegi objekti seisund ei ületa PAI lubatud muutuste piiri².

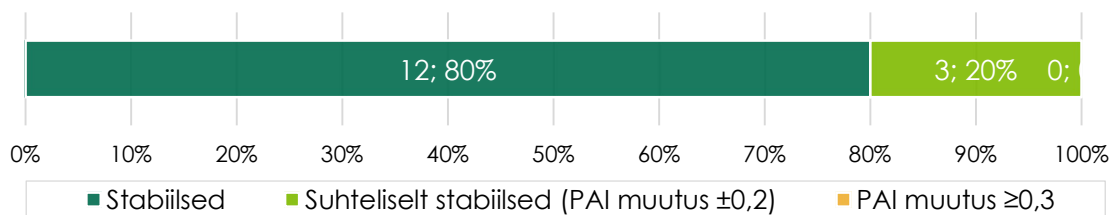

Joonis 2. Peipsi põhjaranniku puhkeala seireobjektide arvuline ja protsentuaalne jagunemine pinnase ja alustaimestiku seisundiklassidesse 2024. aastal.

¹ Seisundiklass määratakse PAI väärtuse alusel järgmiselt: väga hea (PAI väärtus 1...2); hea (2,1...3); rahuldav (3,1...4); mitterahuldav (4,1...5); väga halb (5,1...6).

² Lubatud muutuste piir – kokkuleppeline pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi väärtus (PAI=3,3), mille ületamisel võib vastavalt objekti suurusele või kasvukohatüübile olla vajalik erinevate maastikukaitseliste meetmete rakendamine.

2024. aastal kordusseires olnud seireobjektide andmevõrdluse alusel (15 objekti) oli pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi keskmine väärtus 2020. aasta andmetega võrreldes tõusnud 0,02 võrra, mis näitab objektide keskmise seisundi stabiilsust. Keskmine PAI väärtus oli 2020. aastal 1,81 ning 2024. aastal 1,82. 2024. aasta kordusseire andmevõrdluse alusel oli kõigi objektide pinnase ja alustaimestiku seisund stabiilne või suhteliselt stabiilne³ (joonis 3).

Joonis 3. Peipsi põhjaranniku puhkeala objektide arvuline ja protsentuaalne jagunemine PAI väärtuse muutuse alusel 2020. ja 2024. a. võrdlusel.

2003. ja 2007. aastal RMK valitud külastusobjektidel läbi viidud uuringu “Metsade rekreatiivse koormustaluvuse hindamine ja kaitseabinõude kavandamine” raames antud majandamissoovituste (objekti planeeringu, sh liiklus- ja parkimiskorralduse muutmine, randa viivate laudteede rajamine ja piirete paigaldamine) ellu viimise järgselt paranes nii Raadna⁴ kui ka Kauksi telkimisala pinnase ja alustaimestiku seisund. Nii 2010. ja 2016. kui ka 2016. ja 2020. aasta andmete võrdlusel oli seisund suhteliselt stabiilne (PAI muutus⁵ 2016. ja 2020. a võrdlusel Lagedi telkimisalal -0,1, Raadna telkimisala III -0,2 ja Kauksi telkimisalal -0,1).

Lagedi telkimisalal oli seisund 2024. a 2020. aastaga võrreldes suhteliselt stabiilne (PAI muutus 0,1) ning rakendatud maastikukaitselised meetmed jätkuvalt toimivad. Objekti majandamisel on vaja jätkata seniste meetmete rakendamist ning tagada piirete olemasolu ja toimimine. Maantee poolsest osast on sõidukitega metsamaale sisenetud ning struktureeritud mineraalpinnase osa suurenenud. Laudraja kõrvalt läheb randa ATV-rada (piirivalve), millel õrnal ja taastuval alal on vähesel määral märgata pinnase mineraalse osa struktuuri kadu; ala on kaetud varisega ja suures osas

³ Objekti pinnase ja alustaimestiku seisundi muutus arvestatakse kahe seirekorra PAI väärtuse erinevuse alusel; muutuse suurus eristatakse järgmiselt: PAI väärtuse erinevus 0,0 – stabiilsed; PAI väärtuse erinevus $\leq 0,2$ – suhteliselt stabiilsed; PAI väärtuse erinevus $\geq 0,3$ – muutus märgatavam.

⁴ Raadna telkimisala jaguneb kaheks eraldi objektiks – Lagedi telkimisala (lõunapoolne, end seireobjekt Raadna telkimisala I) ja Raadna telkimisala (seireobjekt Raadna telkimisala III; Raadna telkimisala II on telkimisalana likvideeritud).

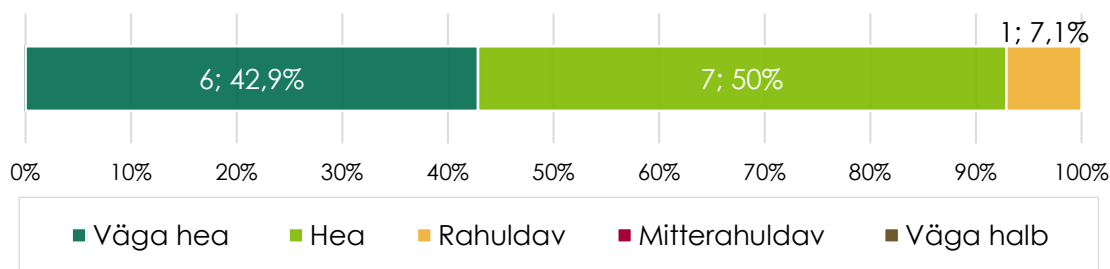
⁵ PAI väärtuse muutus: negatiivne arv tähistab seisundi paranemist, positiivne seisundi halvenemist.

sammaltaimedega. 2020. aastaga võrreldes on ATV jälje mõju vähenenud. 2024. a oli telkimisalal märgata värskeid puude mehhaanilisi tüvevigastusi.

Kauksi telkimisalal oli 2020. ja 2024. a võrdlusel seisund PAI väärtuse alusel stabiilne. Metsateest veekogu poole on osaliselt märgata alustaimestiku kasvukõrguse vähenemist, mis jääb kahjustusastme piiresse – tallamiskoormus on laiemal alal. Samuti on randa liikumise põhitrassidel (varasemalt laudradadega alad) märgata pinnase erodeerimist ja selle tulemusel ka mõningast radade laienemist. Luiteharjadel on märgata tallamiskoormuse tõusu. Kauksi telkimisalale on sõidukitega sisenemine suurema külastuskoormusega ajal reguleeritud sisenemistasu seadmisega, sõidukid on võimalik jätta ka objekti sissesõidu juures olevale parkimisalale. Ka 2024. a seisuga olid parkimistaskud tähistatud parklamärgistega, kuid ei olnud piiratud. Varasemalt ilma piireteta toimunud lahendus enam ei toimi, sest parkimistaskud on raskemini eristatavad (kattunud varise ja osaliselt alustaimestikuga). Sõidukitega sõidetakse ka metsamaale. Randa viivate laudteede rajamise järgselt (praeguseks eemaldatud) metsatee ja ranna vahelise ala seisund paranes ning ka 2020. a. seire ajal oli seisund laiemal alal hea; üksikutel randa viivatel radadel on mineraalpinnas paljandunud ja kohati struktuuritu. Objektil on kõrgeima luite tallamiskoormuse vähendamiseks rajatud platvorm ning sellele viiv trepp, mis on rekonstrueeritud. Luite kaitse meede on üldiselt toimiv, kuid liigutakse siiski ka platvormi välisel alal. Luite pinnas on eriti järve poolsel osal erodeeruv ning tuuleerosioonile alluv. Objekti majandamisel on vaja jätkata seniste meetmete rakendamist külastuskoormuse (sõidukitega telkimisalale sisenemise) reguleerimist ja taastada varasemad meetmed (laudteed randa, piirded, vaateplatvormilt veekogu äärde viiv trepp). Tallamiskoormuse koondamiseks on soovitatav telkimisplatside vahele rajada konkreetset liikumisrajad, mis aitavad külastuskoormust paremini suunata. 2025. aastal on töös Kauksi telkimisala uue kontseptsiooni kavandi välja töötamine ja huvigruppide kaasamine.

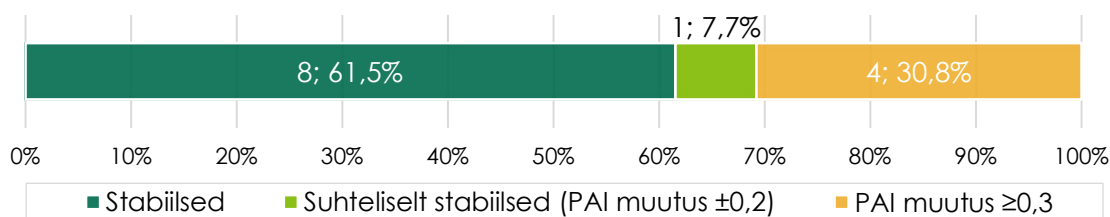
Uusküla telkimisalal oli pinnase ja alustaimestiku seisund 2016. ja 2020. a võrdlusel paranenud (PAI muutus -0,2). 2024. aastaks oli seisund stabiilne, seisundiklass: hea. Mootorsõidukitega sõidetakse osalt ka metsatee välisel alal; piiretega varustatud parkimistaskute rajamine on objekti sisemisest liigendatusest tulenevalt keeruline. Külastuskoormuse kasvamisest ning seisundi halvenemisest võib tulevikus osutada vajalikuks maastikukaitse meetmete rakendamine. 2024. a oli telkimisalal märgata värskeid puude mehhaanilisi tüvevigastusi.

Alutaguse rahvuspargi objektidel on Külastusobjektide seisundi seire toimunud koos neljal korral – esimene seirering 2010. ja 2011. aastal, teine 2016. (seni puhkeala koosseisus), 2020. ning viimati 2024. a, mil seiresse oli kaasatud 14 seireobjekt. Pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi klassifikatsiooni alusel oli seisund väga hea või hea kokku 92,9% objektidest (joonis 4), mitterahuldavas ja väga halvas seisundis objekte ei olnud. Martiska lõkkekoht on rahuldavas seisundis ning PAI väärtus on lubatud muutuste piiiril.

Joonis 4. Alutaguse rahvuspargi seireobjektide arvuline ja protsentuaalne jagunemine pinnase ja alustaimestiku seisundiklassidesse 2024. aastal.

2024. aastal kordusseires olnud seireobjektide andmevõrdluse alusel (13 objekti) oli pinnase ja alustaimestiku seisundi indeksi keskmine väärtus 2020. aasta andmetega võrreldes tõusnud 0,19 võrra, mis näitab objektide keskmise seisundi suhtelist stabiilsust. Keskmine PAI väärtus oli 2020. aastal 1,94 ning 2024. aastal 2,13. 2024. aasta kordusseire andmevõrdluse alusel oli 69,2% objektidest pinnase ja alustaimestiku seisund stabiilne või suhteliselt stabiilne⁶ (joonis 3). Neljal objektil oli muutus suurem. Liivjärve ja Kõrtsi kraavi lõkkekohal oli seisund paranenud ning Agusalu lõkkekohal ja Selisoo lõkkekohal halvenenud.

Joonis 5. Alutaguse rahvuspargi objektide arvuline ja protsentuaalne jagunemine PAI väärtuse muutuse alusel 2020. ja 2024. a. võrdlusel.

Liivjärve lõkkekohal oli pinnase ja alustaimestiku seisund 2016. ja 2020 a võrdlusel paranenud (PAI muutus -0,3) ning PAI väärtus ei ületanud enam lubatud muutuste piiri. 2024. aastaks paranemine jätkus (PAI muutus -0,5). Objektile rajatud piirde üldiselt toimivad, rannaala on osaliselt taimestunud. Alal on märgata mootorsõidukitega liikumise jälgi (peamiselt ATV). Parkimisala nurgast madalpiirete vahelt algas varem erodeeruva pinnasega ala, kuhu tugevamate vihmasadude korral kandus parkimisalalt vesi. 2024. aastaks oli seisund paranenud. Kuivõrd erosiooni mõju on ajas süvenev, on vaja seisundi jälgimine ning vajadusel maastikukaitse

⁶ Objekti pinnase ja alustaimestiku seisundi muutus arvestatakse kahe seirekorra PAI väärtuse erinevuse alusel; muutuse suurst eristatakse järgmiselt: PAI väärtuse erinevus 0,0 – stabiilsed; PAI väärtuse erinevus ≤0,2 – suhteliselt stabiilsed; PAI väärtuse erinevus ≥0,3 – muutus märgatavam.

meetmete rakendamine. Mootorsõidukitega liikumise osas vajalik teadvuse tõstmine ja teavitust.

Martiska lõkkekohal oli pinnase ja alustaimestiku seisund paranenud (PAI muutus -0,3; PAI=3,3). Tugevam tallamise mõju on vahetult lõkkeasemete ümbruses. Tallamistunnustega ala paikneb metsatee (sh parkimisala) ja järve vahelisel alal. Maapinna kaldest tulenevalt on ala mineraalpinnase paljandumisel erosioonialtis (kalle järve suunas); objekti keskmel on puudel osalt juured paljandunud. Objektile on piiretega ümbritsetud parkimistasku, kuid metsamaale sisenetakse siiski osalt ka mootorsõidukitega. Seisundi parandamiseks oleks vaja leida sobivad meetmed (küllastuse suunamine, lisapiirete paigaldamine või reguleeriva teabe täiendamine). Martiska lõkkekohal on põhjalikumate maastikukaitseliste meetmete rakendamise otstarbekus ning vajadus sõltuv objekti tulevikuplaanidest, peamiselt olemasolu pikkusest, mis on kaitseala kaitsekorralduskavas välja toodust tulenevalt teadmata. Alutaguse rahvusparki kaitsekorralduskava on koostamisel.

Isaku mäe lõkkekohal pinnase ja alustaimestiku seisund paranes 2016. a ja 2020. aasta võrdluses (PAI muutus -0,5) ning oli 2020. ja 2024. a võrdluses stabiilne. 2020. aastal valminud rekonstrueerimisprojekti alusel objekt rekonstrueeriti ning meetmed toimivad.

Agusalu lõkkekoha seisund on hea ning muutus oli tulenev objekti rekonstrueerimisest, mille raames tugevdati objekti pinnast. Rekonstrueerimistööde raames rajati konkreetne liikumisteede veekogu äärde, metallist piirded, samuti funktsionaalne metallist rattahoidja ja betoonist grillialus, mis moodustavad kestliku keskkonna looduses liiklejale.

Seljandiku metsaonni juurde on mootorsõidukitega juurdepääs sissesõidu keelumärgiga reguleeritud, kuid meede toimib osaliselt. Objektile on tallamise tugevam mõju koondunud vahetult küllastaristu ümbrusesse.

Rääkjärve lõkkekohal oli 2016. ja 2020. a võrdluses pinnase ja alustaimestiku seisund stabiilne. 2024. aastaks suhteliselt stabiilne (PAI muutus 0,2). Objektile oleks vaja piirata mootorsõidukitega järve äärsele nõlvale sõitmist. Järve kallal objektile on järsk ning kaldale liikumiseks on rajatud trepp. Järve kaldal väike liivaranna osa, selle kallak variseb järve poole. Küllastajad käivad kallakul puujuurte vahel ronimas ja on uuristanud sinna auke. Maastikukaitselise meetmena kaaluda piirete rajamist ja teabe paigaldamist objektile.

Rüütli lõkkekohal on juurdepääs mootorsõidukitega sissesõidu keelumärgiga lubatud vaid hooldustöödeks. Objekti pinnase ja alustaimestiku seisund oli 2016. ja 2020. a võrdluses suhteliselt stabiilne (PAI muutus -0,2), 2024. aastaks stabiilne. Alustaimestik on objektile laiemal alal suures osas taandunud ning puude juured kohati paljandunud;

seisundit on mõjutanud ka aastate tagune tulekahju. Kaaluda võiks mootorsõidukitega alale pääsemise tõhusamat piiramist – paigaldada piirde objektile või tõkkepuu sissesõiduteele.

Jõuga järvede lõkkekohal oli pinnase ja alustaimestiku seisund 2016. ja 2020. a võrdluse suhteliselt stabiilne (PAI muutus -0,1), 2024. aastaks on seisund stabiilne. Uuringu "Metsade rekreatiivse koormustaluvuse hindamine ja kaitseabinõude kavandamine" raames antud majandamissoovituste alusel rajati Jõuga järvede lõkkekoha parklale madalpiire ning külastajate liikumine parklast alla randa suunati laudteed mööda. Meetmed on seni toimivad ning parkla ja järve vahelise nõlva seisund on ajas paranenud. Kuna lõkkekohadelt liiguti randa siiski ka otse nõlvast alla, oli alustaimestik radadel taandumas ning pinnasel kohati erosiooni nähud. Läänepoolsete lõkkekohade juurest oli järve poole nõlvast alla liikumiseks kujunenud konkreetne rada, kus alustaimestik on osalt taandunud ning pinnas erodeeruv; mõju oli ajas süvenev. Probleemkohtade lahendusena 2022-2023. a objekt rekonstrueeriti. Tööde käigus rajati objekti läänesuunale trepp, objekti keskmesse järve äärde liikumiseks trepp, pikendati laudteed objekti ülemisel osal ning paigaldati külastust suunavad piirde. Varasem erosioon laudraja (ala keskel) kõrval nõlvadel on üldiselt pidurdunud ja alustaimestik vähehaaval taastumas. Rannaalal on taimkatte osakaal oluliselt suurenenud ning nõlvadel on tallamiskoormus vähenenud.

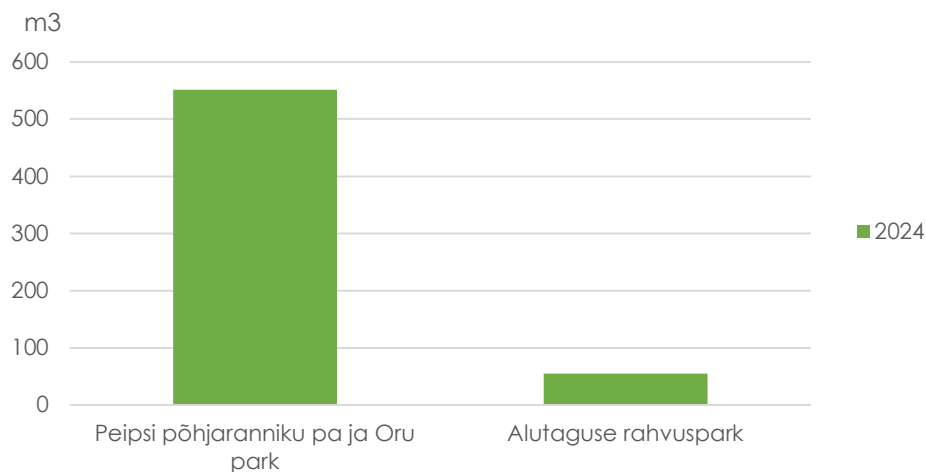
1.4. Ressursi seire

Üle-eestiliselt koguti külastusobjektide kogumahuna jäätmeid 2024. aastal ligi 3867 m³. Jäätmete maht on võrreldes 2023. aastaga vaid pisut suurenenud (2%). Lõkkepuuid soetati 2024. aastal kokku 2309 m³, mis võrreldes 2023. aastaga jäänud praktiliselt samaks.

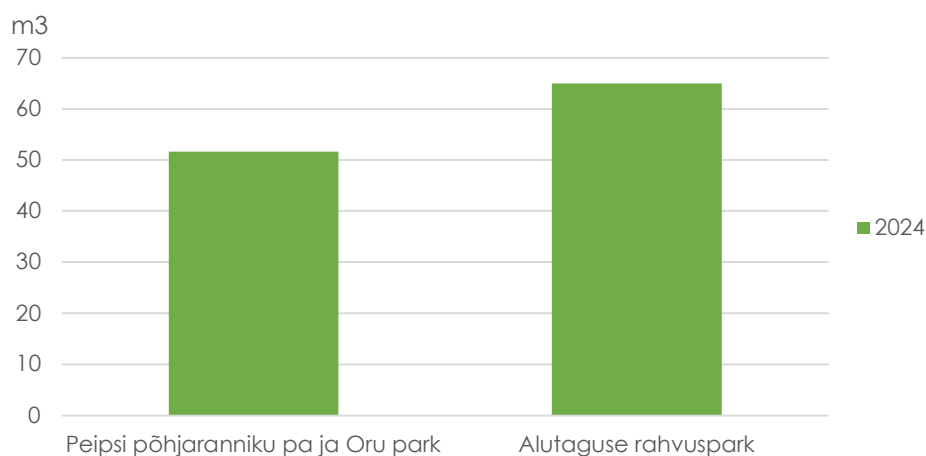
Peipsi põhjaranniku puhkealal ja Oru pargis koguti jäätmeid 551,5 m³ ning Alutaguse rahvuspargis 55 m³. Lõkkepuuid kasutati Peipsi põhjaranniku puhkeala lõkkekohades 52 m³ ja Alutaguse rahvuspargi lõkkekohades 65 m³.

Majanduslikult on väljakutseks prügiveo maksumuse märkimisväärne suurenemine. Vajalik on pöörata kõrgendatud tähelepanu külastajate teadlikkuse tõstmisele, et suurendada sorteeritava prügi osakaalu ja vähendada kodudest ja suvilatest külastusobjektidele toodava prügi hulka. Jäätmete liigiti kogumist laiendatakse vastavalt uutele rekonstrueeritavatele külastusobjektidele.

Ülevaate tekkinud jäätmete kogusest ja kasutatud lõkkepuude kogusest annab joonis 6.

Joonis 6. Alutaguse rahvuspargi ja Peipsi põhjaranniku puhkeala külastusobjektidelt kogutud jäätmed.

Joonis 7. Alutaguse rahvuspargi ja Peipsi põhjaranniku puhkeala külastusobjektidel kasutatud lõkkepuud.

2. Loodusteadlikkuse edendamine ja teabe jagamine

Rahvuspargi külastuskeskusest sai kokku teavet 8566 inimest ja erinevatest loodushariduslikest tegevustest (sh sündmused, viktoriinid, programmid jms) võttis osa 4041 inimest.

2024. aastal pakkus Alutaguse rahvuspargi külastuskeskus mitmekesiseid ja sisukaid tegevusi tutvustamaks piirkonna loodust, kultuuripärandit ning pakkumaks meeledejäevaid elamusi kõikidele vanusegruppidele.

Veebruaris toimus "Pöörane täiskuuöösööming" koostöös Peipsi Toiduteega. Tegemist oli meeleoluka talvise elamusõhtusöögiga, mis tõi esile piirkondliku toidukultuuri ja kutsus külastajaid avastama talvist Alutagusemaad. Mais osaleti koostöös lisaku muuseumiga üleriigilisel Muuseumiööl, mille teema oli "Öös on vabadust".

Külastuskeskuses toimus eriprogramm, mis sidus looduse ja kultuuri ning kutsus mõtestama vabaduse ja looduse seoseid. Juuni alguses pakkus rõõmu nii suurtele kui väikestele Aare Baumeri teadusteater ja õpituba, kus külastajad said osa loodusainete põnevatest katsetest ja interaktiivsest õpikeskkonnast. Juulis toimus Tuletorni kontserdi raames matk Raadna küla vaatamisväärsuste tutvustamiseks, mis sidus muusika ja kohaliku pärandi avastamise meeleolukaks kultuuri- ja looduselamuseks. Septembris korraldati traditsiooniline Seeneperepäev, mille käigus tutvustati piirkonna seenemaailma, õpetati metsasaadusi tundma ja pakuti gurmee-elamust metsast otse pannile. Detsembris loodi RMK Jõulukuu raames külastuskeskuse õuele valgusinstallatsioonid teemal "Talv on karge elamuste aeg", mis tõid rahvuspargi talvisele keskkonnale juurde kunstilise, hubase ja mõtiskleva mõõtme.

Lisaks sündmustele jätkus ka 2024. aastal geopeitus, mis on rahvuspargi püsivõrgustiku osa ning innustab inimesi aktiivselt liikuma ja loodust avastama mängulisel moel.

3. Hooldus ja rekonstrueerimine

Ida-Virumaa külastusala ja selle külastuskeskuse tegevuseks kasutati 2024. aastal otsekuludena kokku 383 tuhat eurot. Nimetatud vahendid kasutati külastustaristu majandamiseks (vajalike külastustaristu muudatuste kavandamiseks, muudatuste elluviimiseks, külastustaristu korrashoiu tagamiseks), maastiku seisundi säilitamiseks, külastuse suunamiseks, vajalikeks seireteks ning külastuskeskustes läbiviidavate loodusteadlikkust edendavate tegevuste korraldamiseks. Taristu korrashoiule kasutati 269 tuhat eurot, külastajate teavitamisele ja külastuse suunamisele 38 tuhat eurot ning loodusteadlikkuse edendamiseks kokku 76 tuhat eurot, sellest külastuskeskuse korrashoiule 42 tuhat eurot.

2024 aastal tehti mitmeid olulisi arendustöid ja uuendusi, mis parandasid külastajate ligipääsu, turvalisust ja loodusteadlikkust. Tööde fookuses oli nii olemasoleva taristu uuendamine kui ka uute võimaluste loomine looduse kestlikuks külastamiseks.

Ühe olulisema uuendusena tähistati uus Mummasaare–Narva matkatee lõik, mis on osa Penijõe–Aegviidu–Kauksi matkateest. See ühendus avardab võimalusi nii matkateel liikumiseks kui ka piirkonna laiemaks avastamiseks. Samuti rajati koostöös Kliimaministeeriumiga Aidu matkarada, mis võimaldab külastajatel kogeda unikaalset tehismaastikku ja tutvuda karjääri alal taastuva loodusega.

Taristut uuendati mitmel telkimisalal – Raadna, Lagedi ja Konsu telkimisaladel vahetati välja amortiseerunud laud-pingid, mis parandab külastajate mugavust. Samal ajal rekonstrueeriti Selisoo matkaraja laudtee suurlauka ääres – töö viidi ellu Selisoo taastamistööde raames koostöös RMK looduskaitse osakonnaga. Uuendatud laudtee tagab parema ligipääsu rabamaastikule ning aitab suunata liikumist looduskaitsele sobivatesse kohtadesse. Aluoja jõe juures rekonstrueeriti mõlemad vaateplatvormid, et tagada külastajatele turvalisemad ja kestlikumad võimalused vaadete nautimiseks.

Poruni matkaraja juurdepääsu parandati – rekonstrueeriti matkaraja parklani viiv tee, mille tulemusel paranes märgatavalt ligipääs matkarajale ja lõkkekohtadele. Lisaks teostati piirkonnas väiksemaid hooldus- ja parendustöid.

Erilist tähelepanu pöördati Kauksi telkimisala arendamisele, mis on kujunenud üheks Peipsi põhjakalda populaarseimaks puhkealaks. Kuigi külastajate arv on kasvanud, ei ole senine taristu ja külastuskorraldus ala vajadustele järele jõudnud. 2024. aastal alustati ala tervikplaneerimise ette valmistamisega, 2025. aastal on kavandatud alustada kaasamisprotsessiga, et koostöös erinevate osapoolte ja huvigruppidega leida jätkusuutlik tasakaal kasvava külastuskoormuse, taristu arendamise ja looduskaitse eesmärkide vahel. Käsil olev Alutaguse rahvuspargi piiride laiendamine hakkab hõlmama ka Kauksi telkimisala ning tingib vajaduse uute planeerimislahenduste järele.

Külastajate teadlikkuse tõstmiseks paigaldati 2024. aastal kokku 19 uut ja ajakohastatud infotahvli erinevates kaitseala punktides. Selgem ja paremini nähtav teave aitab suurendada looduskaitsereeglite järgimist ning väärtustada piirkonna loodust ja pärandit.

Loodusteadlikkuse edendamisest ja teabe jagamisest annab ülevaate ptk. 2. ja tabel 3. Kogutud jäätmete kogustest ja küttepuid kulust annab ülevaate ptk. 1.4. Suuremahulisemad tööd on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Ida-Viru külastusala perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused ja nende täitmine 2024.

Külastusobjekt	Kaitseala, vöönd	Arengusuunad	Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Planeeritud töö teostamise periood			2024. aastal teostatud tööde kirjeldus
					2020-2022	2023-2026	2027-2029	
Ida-Virumaa külastusala								
Oru park	Oru pargi MKA Pargi pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Olemasoleva rekonstrueerimisprojekti täitmise jälgimine, tööd olemasoleva rekonstrueerimisprojekti elluviimiseks	x	x		
			Teavitamine	Kaitseväärtuste tutvustamine	x	x		
			Projekteerimine	WC ja sadamasilla projekteerimine	x	x		Valmis WC projekt
			Taristu rajamine	WC ja sadamasilla ehitamine		x		
			Taristu rajamine	Valgustusprojekti III etapp	x	x		
			Taristu rajamine	Hõbeallika koopa trepi remont	x			
			Projekteerimine	Saviaugu puukooli külastust toetava taristu projekteerimine			x	
			Taristu rajamine	Saviaugu puukooli külastust toetava taristu rajamine			x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
RMK matkatee Penijõe-Aegviidu- Kauksi (293 km)	Alutaguse RP* Tudusoo LKA, Uljaste MKA, Ontika MKA, Oru pargi MKA, Päite MKA,	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rajamine	Ohutustaristu rajamine	x	x		matkatee Narva haru (tähistati looduses) valmis
			Teavitamine	Teabe uuendamine	x	x	x	

	Udria MKA, Vaivara MKA, Kurtna MKA, Jõuga MKA, Agusalu LKA, lisaku pargimets, Muraka LKA		Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Aidu matkarada		Taristu rajamine Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rajamine	Karjääri metsastamist, kaevanduse ajalugu ning ala loodusväärtusi tutvustava raja rajamine		x		Koostöös Kliimaministeeriumiga rajati matkarada mis tutvustab kaevanduse ajalugu, karjääri metsastamist ja ala loodusväärtusi
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine		x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Aidu-Nõmme lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Kompaktsema matkaspetsiifilise taristu arendamine		x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Alulinna lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Kompaktsema matkaspetsiifilise taristu arendamine	x		x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Aidu-Liiva lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Kompaktsema matkaspetsiifilise taristu arendamine			x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Toila lõkkekoht		Juurdepääsu parandamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Juurdepääsu tee remont	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Kompaktsema matkaspetsiifilise taristu arendamine			x	

			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Teabekandja koostamine, valmistamine			x	
Mummassaare lõkkekoht	Utria MKA Pimestiku skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Uue kaitseväärtusi tutvustava teabekandja koostamine ja paigaldamine	x			
Raadna telkimisala		Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Teabekandjate koostamine, valmistamine	x	x		
			Projekteerimine	Ala planeeringu uuendamine		x		
			Taristu rekonstrueerimine	Olemasoleva taristu rekonstrueerimine	x	x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh laud-pinkide vahetus
Lagedi telkimisala		Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Teabekandjate koostamine, valmistamine	x	x		
			Taristu rekonstrueerimine	Olemasoleva taristu rekonstrueerimine		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh laud-pinkide vahetus
Kauksi telkimisala		Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Tegevuse mitmekesistamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Projekteerimine	Telkimisala tervikprojekteerimine		x		
			Taristu rajamine	Telkimisala rajamine			x	

		Külastuse suunamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine, platvorm	x			
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine, valmistamine	x	x		
			Taristu rajamine	Käimla rajamine		x		
Kauksi oja loodusrada		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine Erivajadustega külastajate taristu arendamine	Taristu rekonstrueerimine	Külastuskeskuse koduraja parendamine	x			
			Teavitamine	Teabekandja koostamine, valmistamine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Luite matkarada		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Teavitamine	Teabekandjate koostamine ja valmistamine, suunamine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kauksi rannametsa puhkekoht (suurürituste ala)		Taristu kvaliteedi säilitamine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
lisaku vaatetorn	Alutaguse RP* lisaku parkmets	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Taristu rekonstrueerimine	Ala planeeringu muutmine, lõkkekohaga ühendamine, taristu rekonstrueerimine	x	x		
			Projekteerimine	Trepi, tee, valgustuse projekteerimine	x			
			Taristu rajamine	Trepi, tee, valgustuse rajamine	x	x		
			Teavitamine	Keskne info jagamise koht, rahvuspark, külastusala, loodusväärtused, võimalused	x	x		Teabekandjate valmistamine ja paigaldus
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
lisaku mäe lõkkekoht	Alutaguse RP* lisaku parkmets	Taristu kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Uue taristu projekteerimine	x	x		

		Teavitamise kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Taristu rajamine	Uue taristu rajamine	x	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Kaitseala teabekandja koostamine ja paigaldamine		x		Teabekandjate valmistamine ja paigaldus
Kotka matkarada	Alutaguse RP* Muraka LKA Rüütli skv, Rajasoo pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu rekonstrueerimine	Laudtee rekonstrueerimine		x		
			Taristu rekonstrueerimine	Kõrtsikraavi silla rekonstrueerimine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Rüütli lõkkekoht	Alutaguse RP* Muraka LKA Rüütli skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Seljandiku metsaonn		Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remont	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kõrtsikraavi lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Selisoo matkarada	Alutaguse RP* Selisoo LKA Kõrve skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rajamine	Laavu ette lõkkekoha rajamine ja mittepõleva pinnase paigaldamine (kui kaitsekorraldus kavas on muudatus tehtud)		x		
			Taristu rekonstrueerimine	Metsküla poolse laudteelõigu rekonstrueerimine (2,2km), Seli järve äärsed laudteelõigu rekonstrueerimine	x	x		Seli järve äärsed laudtee rekonstrueerimine RMK looduskaitseosakonna poolt
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Selisoo lõkkekoht	Alutaguse RP* Selisoo LKA Mõituse skv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Paviljoni rekonstrueerimine (sh. grill)	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Kaitseala teabekandja koostamine ja paigaldamine				
Kurtna matkarada	Alutaguse RP* Kurtna MKA	Taristu kvaliteedi säilitamine	Teavitamine	Teavitav suunamine	x	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Liivjärve lõkkekoht	Alutaguse RP* Kurtna MKA Kurtna pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Maastikukaitseelised tööd	x	x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Martiska lõkkekoht	Alutaguse RP* Kurtna MKA Jaala-Suur- Kirjakjärve skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseeliste meetmete rakendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, maastikuseisundi jälgimine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Nõmmjärve lõkkekoht	Alutaguse RP* Kurtna MKA Kurtna pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseeliste meetmete rakendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, maastikuseisundi jälgimine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Rääkjärve lõkkekoht	Alutaguse RP* Kurtna MKA Kurtna pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitseeliste meetmete rakendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, maastikuseisundi jälgimine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Konsu telkimisala		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x		
			Teavitamine	Teabekandja koostamine, valmistamine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh vahetati 6 katusega laud-pinki

Jõuga järvede lõkkekoht	Alutaguse RP* Jõuga MKA Jõuga pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine	Projekteerimine	Trepi ja väikevormide projekteerimine	x			
			Taristu rekonstrueerimine	Väikevormide rekonstrueerimine trepi rajamine	x	x		
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine, valmistamine	x	x		Teabekandjate valmistamine ja paigaldus
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Uusküla telkimisala		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Lahtiste lõkkeasemete rekonstrueerimine	x	x		
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine, valmistamine		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Karjamäe telkimisala		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Täisrekonstrueerimine		x		
			Teavitamine	Teabekandjate uuendamine, valmistamine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Varessaare metsaonn	Alutaguse RP* Muraka LKA Muraka raba skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rajamine	Laudtee lõikude rajamine ligipääsu teele	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Kaitseala teabe koostamine ja paigaldus		x		Teabekandjate valmistamine ja paigaldus
Seljamäe loodusrada	Tudusoo LKA Punasoo skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Seljamäe lõkkekoht (Seljamäe loodusraja koosesisus)		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Punasoo lõkkekoht (Seljamäe loodusraja koosesisus)	Tudusoo LKA Punasoo skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Soosaare metsaonn (eramaa, maaomaniku soovil kodulehel pole kajastatud)		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Uljaste matkarada	Uljaste MKA Uljaste oosi skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Teabekandjate uuendamine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Uljaste lõkkekoht	Uljaste MKA Uljaste pv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Väikevormide rekonstrueerimine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Tudu metsaonn	Tudusoo LKA Järvesoo skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Teabekandja koostamine, valmistamine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Langevoja lõkkekoht	Langevoja juga pv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Poruni matkarada	Alutaguse RP* Puhatu LKA Poruni skv	Ala planeeringu uuendamine Taristu kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Uue taristu projekteerimine	x			
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rajamine		x		
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine, valmistamine		x		Teabekandjate valmistamine ja paigaldus
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Ovintse lõkkekoht	Alutaguse RP* Puhatu LKA	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine, valmistamine		x		

Narva jõe lõkkekoht	Alutaguse RP* Puhatu LKA	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine, valmistamine		x		
Võhma lõkkekoht		Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi parandamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu täisrekonstrueerimine		x		
			Teavitamine	Teabekandja koostamine, valmistamine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Aluoja vaateplatvorm	Kaitsealune üksikobjekt; Aluoja jõe astang üksikobjekti pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x		Vaateplatvormide rekonstrueerimine
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Agusalu rattarada	Alutaguse RP* Agusalu LKA	Teiste objektidega sidumine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Rajatahvlite uuendus		x		Teabekandjate valmistamine ja paigaldus
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x		
Agusalu lõkkekoht	Alutaguse RP* Agusalu LKA Ristikivi skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teiste objektidega sidumine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x		
			Teavitamine	Teabekandjate uuendamine		x		Teabekandjate valmistamine ja paigaldus
			Projekteerimine	Kogu taristu rekonstrueerimisprojekt	x			
			Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine	x			
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Vaivara külatusobjekt/memoriaal	Vaivara MKA Põrguagumäe pv	Objekti üleandmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Võimalusel üleandmine kohalikule omavalitsusele		x		

Uhaku puhkekoht	Uhaku MKA pv	Objekti likvideerimine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Teavitamine	Teave loodusväärtuste tutvustamiseks	x			
Nõmmjärve lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine		x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Narva-Jõesuu lõkkekoht		Taristu rajamine	Taristu rajamine	Lõkkekoha taristu rajamine		x		
			Teavitamine	Teave matkatee, kohaliku looduse ja ajaloo kohta		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine		x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kaitsealade infotahvlid		Taristu rajamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Kvaliteedi säilitamine	Teavitamine	Teabekandjad loodusväärtuste tutvustamiseks		x	x	Koostati kaitseala teabekandjad: Agusalu- ja Puhatu soostik (1 tk), Narva jõe ülemjooks (3 tk), Smolnitsa luitestik (2 tk), Mäetaguse tammik (1 tk), Muraka soostik (2 tk), Jõuga ja Kõnnu järved oositik (1 tk)
			Taristu rajamine	Infotahvlite paigaldamine		x	x	Paigaldati 20 kaitseala infotahvliit neist 10 väljaspool objekte ja 10 kaitsealade peal olevate objektide juurde

Tabel 3. Külustuskeskuses aastatel 2020-2029 planeeritud tegevused ja teostamine 2024.

Külustuskeskus	Tegevuste kirjeldus	Planeeritud tööde teostamise aeg			2024. aastal teostatud tööde kirjeldus
		2020-2022	2023-2025	2025-2029	
Alutaguse rahvuspargi külustuskeskus	Uue kõrvalhoone ehitus	x			
	Alutaguse rahvuspargi ekspositsiooni rajamine	x			
	Väli külustusinfo ekspositsiooni rajamine	x			
	Peahoone rekonstrueerimine, loodushariduse ruumide rajamine.	x			
	Sauna katuse ja fassaadi remont, juurdeehituse rajamine (väliõppe katusealune)		x		
	Maakeldri remonttööd (näituse ja teemaruumiks kujundamine)		x		
	Õueala korrastamine		x	x	